
Vergaderjaar 2014–2015

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 1445

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 december 2014

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan van de Raad Algemene Zaken van 16 december 2014.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

GEANNOTEEERDE AGENDA RAAD ALGEMENE ZAKEN 16 DECEMBER 2014

Vorbereiding Europese Raad van 18 en 19 december 2014

De Raad zal spreken over de voorbereiding van de Europese Raad (ER) van 18 en 19 december a.s. De ER zal gericht zijn op verdere inspanningen om groei, werkgelegenheid en Europese concurrentiekracht te bevorderen. De Commissie zal hierbij de jaarlijkse analyse van prioriteiten voor economische groei (*Annual Growth Survey*) presenteren, het startschot voor het Europees Semester voor de coördinatie van economisch beleid in de EU, en de analyse van mogelijke macro-economische onevenwigheden in de EU (*Alert Mechanism Report*).

De ER beoogt aan de hand van deze stukken conclusies aan te nemen omtrent de coördinatie van het economisch en budgettair beleid en economische hervormingen. In lijn met de visie van het kabinet op de toekomst van de Economische en Monetaire Unie benadrukt de Commissie het belang van en de samenhang tussen gezonde overheidsfinanciën, structurele hervormingen en investeringen. Dit wordt ondersteund door een verdere verdieping van de interne markt, met name op het terrein van de digitale economie, dienstensector en energie. Het kabinet hecht veel belang aan deze geïntegreerde aanpak en heeft zijn visie weergegeven op de voorstellen van de Europese Commissie in de brief van de Ministers van Financiën en Economische Zaken van 28 november jl. (Kamerstuk 21 501-20, nr. 924).

Commissievoorzitter Juncker zal, zoals afgesproken op de Europese Raad van 23/24 oktober jl., zijn investeringsplan presenteren. Ook zal naar verwachting de Task Force Investerings, bestaande uit de Commissie, Europese Investeringsbank en lidstaten, haar bevindingen presenteren. Deze Task Force heeft gekeken naar bij de financiering van potentieel rendabele projecten, heeft oplossingen hiervoor verkend en heeft een lijst opgesteld van potentiële projecten die daarbij zouden passen. Het kabinet heeft steeds benadrukt dat beleid in Europa dat specifiek gericht is op investeringen van waarde is, mits het ingebed is in een algehele verbetering van het investerings- en vestigingsklimaat en gericht is op het wegnemen van belemmeringen voor investeringen. Europees investeringsbeleid moet altijd in samenhang worden gezien met gezonde overheidsfinanciën en structurele hervormingen. De inzet van het kabinet ten aanzien van het investeringspakket van Juncker staat in de brief van de Ministers van Financiën en Economische Zaken van 26 november 2014 jl. (Kamerstuk 21 501-07, nr. 1202).

Uitbreiding en Stabilisatie- en Associatieproces

Mede ter voorbereiding op de ER zal de RAZ spreken over het op 8 oktober jl. verschenen jaarlijkse uitbreidingspakket van de Europese Commissie, dat onder andere een aanbeveling bevat voor het openen van toetredingsonderhandelingen met Macedonië. Uw Kamer is op 31 oktober jl. per brief geïnformeerd over de kabinet appreciatie van het uitbreidingspakket (Kamerstuk 23 987 nr. 146). Op 10 december a.s. is hierover een Algemeen Overleg voorzien met de vaste commissie Europese Zaken.

Rechtsstatelijkheid

Tijdens de RAZ zal – in navolging van de discussie tijdens de RAZ in november – opnieuw worden gesproken over het rechtsstatelijkheidsinitiatief. Doel van het Voorzitterschap is Raadsconclusies aan te nemen waarin de rol van de Raad op dit terrein wordt onderkend. Het kabinet

steunt deze inzet van het Voorzitterschap. Een groot aantal lidstaten toonde zich tijdens de RAZ in november positief over de ideeën van het Italiaanse Voorzitterschap om deze rol via een constructieve dialoog in de Raad vorm te geven, teneinde bedreigingen van de rechtsstaat te voorkomen. Deze insteek sluit nauw aan bij de inzet van het kabinet op dit terrein om een politieke dialoog in de Raad mogelijk te maken over ontwikkelingen op het terrein van de *Rule of Law* in EU-lidstaten, zowel ad hoc als op periodieke wijze.

Versterking van interinstitutionele jaarlijkse en meerjarige programmering

Tijdens de RAZ zal worden gesproken over het Commissiewerkprogramma 2015 en de wijze waarop de bespreking van jaarlijkse en meerjarige programmering in de toekomst procedureel kan worden vastgelegd in een interinstitutioneel akkoord (IIA). De inhoudelijke bespreking van het Commissiewerkprogramma 2015 volgt op de eerste bespreking van het Commissiewerkprogramma tijdens de RAZ van 18 november jl., die was gebaseerd op de «Letter of Intent» van de Europese Commissie. Nederland heeft gepleit voor inhoudelijke bespreking van het concept-Commissiewerkprogramma op de RAZ, daarin bijgevallen door een aantal andere, grote lidstaten. Er is dit jaar sprake hierbij van een uitzonderlijke situatie, omdat de termijn voor bespreking van het Commissiewerkprogramma korter is vanwege het aantreden van de Europese Commissie op 1 november jl.

De Raad heeft, anders dan het Europees parlement, nog geen procedure vastgelegd voor de bespreking van het Commissiewerkprogramma met de Commissie. Daartoe is van belang dat er een IIA tussen Europees parlement, Commissie en Raad tot stand komt waarin een procedure wordt vastgelegd voor bespreking van jaarlijkse en meerjarige programmering voor alle instellingen. Momenteel bereidt het Italiaanse voorzitterschap de onderhandelingen tussen de drie instellingen over een dergelijk IIA voor. Tijdens de RAZ zal het voorzitterschap terugkoppelen over de besprekingen met de Europese Commissie en het Europees parlement en een Politieke Verklaring aan de Raad voorleggen waarin de politieke intentie tot onderhandelen over een dergelijk IIA met de andere instellingen wordt vastgelegd. Het kabinet steunt het Italiaanse voorzitterschap hierin en verwacht dat de Europese Commissie in de eerste helft van 2015 met een voorstel voor een IIA zal komen.

Friends of the Presidency verbetering functioneren EU

Naar aanleiding van de vier bijeenkomsten van de Friends of Presidency voor verbetering van het functioneren van de EU zal het Italiaanse voorzitterschap het eindrapport presenteren op de RAZ. Naar verwachting zal het eindrapport een overzicht bevatten van de conclusies die het voorzitterschap na elke bijeenkomst heeft gebruikt voor terugkoppeling in de Raden Algemene Zaken in de afgelopen maanden. Nederland heeft er voor gepleit dat de uitkomsten van de Friends of Presidency daadwerkelijk gebruikt worden voor het bepalen van een Raadspositie met het oog op de onderhandelingen met de Europese Commissie en het Europees parlement over een IIA. De bespreking in de Friends of Presidency hebben immers bijgedragen aan de convergentie van standpunten in Raadskader. Dit proces zal tijdens het inkomende Letse voorzitterschap moeten worden voortgezet, mede in het licht van de voorstellen van de Commissie voor een nieuw IIA in de eerste helft van 2015. Naar verwachting zal het Lets voorzitterschap ervoor kiezen verdere bespreking in bestaande Raadskaders (Raadswerkgroep of Coreper) voort te zetten.

Samenstelling Comité van de Regio's

Mogelijk zal de RAZ opnieuw de samenstelling van het Comité van de Regio's bespreken, met het oog op besluitvorming op basis van unanimititeit, nadat op de RAZ van 21 okt jl. geen overeenstemming kon worden bereikt. De samenstelling voor de komende termijn dient volgens het Verdrag van Lissabon te worden aangepast van 353 naar 350 zetels. De huidige termijn van het Comité verloopt op 25 januari 2015. Het kabinet kan, evenals de Nederlandse delegatie in het Comité, instemmen met het voorliggende Commissievoorstel. Het voorstel sluit aan op de resolutie van het Comité van de Regio's uit 2010, waarbij de huidige balans in de samenstelling – gebaseerd op beginselen van demografische proportionaliteit, pluraliteit en solidariteit – zoveel mogelijk behouden blijft. Nederland verliest hierbij geen zetels. Luxemburg, Cyprus en Estland kunnen zich niet vinden in het voorliggende voorstel, waarbij zij ieder één zetel verliezen. De grote lidstaten zouden op basis van demografie graag meer zetels krijgen toebedeeld, maar zijn bereid tot overeenstemming te komen, mits er een sterke herzieningsclausule wordt opgenomen in het voorstel. Met betrokken lidstaten wordt momenteel naar een compromis gezocht.

Tussentijdse evaluatie 2020-strategie: syntheserapport

De RAZ zal een syntheserapport bespreken dat de inbreng van de lidstaten tijdens de discussies in de diverse vakronden over mogelijke verbeterpunten van de Europa 2020-strategie voor groei en banen samenvat. Het kabinet zet bij de evaluatie van de Europa 2020-strategie in op het behouden van focus op de bestaande vijf hoofddoelen (onderwijs, werkgelegenheid, onderzoek en ontwikkeling, klimaatverandering en duurzame energie en armoede). Voorts hecht het kabinet aan meer aandacht voor de implementatie van de interne markt in de strategie en het beter monitoren van voortgang op de doelstellingen door lidstaten onderling, bijvoorbeeld door bespreking van de landenspecifieke aanbevelingen in de Europese Raad en relevante Raadsformaties. Op basis van voorgaande besprekingen van de Europa 2020 strategie kan worden opgemaakt dat er algemene consensus is dat de huidige focus van de strategie behouden moet blijven. Daarnaast zijn lidstaten het erover eens dat meer aandacht voor de implementatie van de doelstellingen noodzakelijk is.

Europees semester

Tijdens de RAZ zal de Commissie de jaarlijkse analyse van prioriteiten voor economische groei (*Annual Growth Survey*) presenteren, het startschot voor het Europees Semester voor de coördinatie van economisch beleid in de EU. In lijn met de visie van het kabinet op de toekomst van de Economische en Monetaire Unie benadrukt de Commissie het belang van en de samenhang tussen gezonde overheidsfinanciën, structurele hervormingen en investeringen. Dit wordt ondersteund door een verdere verdieping van de interne markt, met name op het terrein van de digitale economie, dienstensector en energie. Het kabinet hecht veel belang aan deze geïntegreerde aanpak, zie Kabinetsreactie met kenmerk BFB 2014-12252M. Het Litouws voorzitterschap zal tevens het Europees Semester-traject voor 2015 toelichten.

Strategische agenda: bespreking deel «Union as strong global actor»

Dit vierde thematische debat in een reeks besprekingen over de uitwerking van de Strategische Agenda staat in het teken van het vijfde hoofdstuk «*The Union as a strong global actor*».

Bij de uitwerking van de inhoudelijke prioriteiten hecht het kabinet er vooral aan dat de oproep uit de Strategische Agenda tot een betere focus behouden blijft. Het is zaak te voorkomen dat de zorgvuldig geformuleerde aandachtsgebieden nu weer worden opgerektd, met een verwaterde focus tot gevolg. De vastgestelde principes en prioriteiten moeten in het werkprogramma van de Commissie terugkomen. Het kabinet dringt aan op bespreking van de wetgevende programmering van de Commissie in de Raad voorafgaand aan vaststelling, zoals dat ook in het Europees parlement gebeurt.

Het kabinet hecht aan een effectief extern optreden van de EU binnen de kaders van het Verdrag van Lissabon. Om een krachtigere rol te spelen in mondiale kwesties en snel, effectief en geïntegreerd te kunnen handelen, is het belangrijk dat lidstaten de Hoge Vertegenwoordiger, in lijn met de bevoegdheidsverdeling in de Verdragen, voldoende ruimte en vertrouwen geven en waar mogelijk een gezamenlijke boodschap uitdragen.